

MALÝ SLOVNÍČEK TERARISTICKÝCH POJMŮ

aglyphní (chrup) - se stejnými plnými zuby

aktivita - činnost; souhrn vnitřní činnosti orgánů a vnější pohyblivosti

akvatický - vodní, žijící ve vodě

akvaterárium - kombinace akvária a terária; terárium, ve kterém vodní nádrž zabírá polovinu nebo více celkové plochy dna

anální (štítek) - řitní štítek pokrývající kloaku

arboreální - stromový, mající vztah ke stromům

arborikolní - žijící na stromech

aridní (oblasti) - suché, vyprahlé, pouštní nebo stepní, s formacemi efemérních nebo sukulentních rostlin

Batesovo mimikry - napodobování jedovatého nebo nepoživatelného živočicha neškodným živočichem

biotop - životní prostředí určitého organismu na určeném stanovišti

brakický - smíšený, poloslaný

CITES - The Convention on Trade in Endangered Species neboli dohoda o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy

dimorfismus - dvoutvárnost, jev, kdy se u jednoho druhu organismu vyskytují dvě morfologické formy, lišící se tvarem těla, velikostí nebo zbarvením

diverzifikovaný - rozrůzněný, rozmanitý, rozličný

dominance - převládání, osobní vlastnost charakterizovaná ovládnutím druhých, sebeprosazováním, nepoddajností

dorzální - hřbetní, zadní, uložený vzadu, směřující dozadu

dorzoventrální - situovaný směrem od hřbetní k břišní straně, kolmo k podélné ose, směřující od zad k břichu

Duvernoyova žláza - přetvořená slinná žláza, ve které se u užovkovitých hadů vytváří jed

ektotermie - studenokrevnost, neschopnost vyrábět si teplo nezávisle na prostředí

endemický (druh) - omezený ve svém rozšíření na jediné geografické území zemského povrchu

endolymfatický, endolymfa - tekutina vyplňující prostor hlemýžďovitého kanálku ve vnitřním uchu obratlovců

gravidita - březost, gestace, nošení nevyvinutých vajec nebo mláďat v těle

hemipenis - párový oplozovací orgán hadů a ještěřů

hemotoxický (jed) - rozkládající krev, tkáň

herpetofauna - hadi obecně

herpetolog - odborník v oboru zoologie zabývající se studiem plazů

hibernace - zimní spánek živočichů doprovázený značným poklesem tělesné teploty, krevního tlaku a zpomalením metabolických pochodů

hierarchie - pořadí, stupnice, posloupnost podle hodnot, důležitosti, uspořádání vztahů mezi členy skupiny živočichů

hierarchizace - hierarchické uspořádání

inkubace - vysezení vajec teplem přirozeným nebo umělým

Jacobsonův orgán - orgán umístěný v horním patře, kterým jsou zvířata schopna zachycovat přítomnost chemikálií ve svém okolí

karnivorie - masožravost, hmyzožravost

kloaka - společný vývod ústrojí trávicího, vylučovacího a pohlavního

kopulace - spojení dvou jedinců (samce a samice nebo dvou hermafroditů) k vytvoření podmínek nezbytných pro oplodnění

kosmopolitní (rod, druh) - vyskytující se ve všech světadílech

kulturní (rod, druh) - ovlivněný, zasažený činností člověka

laterální - postranní, boční, táhnoucí se směrem k pravé nebo k levé straně těla

lokalita - místo, zeměpisné určení něčím se vyznačující, zvl. výskytem určitého organismu apod.

melanin - černá a tmavohnědá přírodní barviva působící tmavé zbarvení kůže, perí a duhovky u živočichů

mimeze - ochranné zbarvení nebo tvar některých živočichů, kteří se podobají předmětům ve svém okolí

mimikry - ochranné uzpůsobení (zbarvením, tvarem aj.) živočichů i rostlin chránící je před přirozenými nepřáteli

monotypický (rod) - rod s jediným druhem

neurotoxický (jed) - napadající nervovou soustavu

nika - začlenění organismu do struktury a funkce ekosystému

nominotypický (poddruh) - základní poddruh, jehož označení je shodné s druhovým

opistoglyphní (chrup) - s rýhovanými, vzadu uloženými zuby

oviparie - způsob rozmnožování živočichů vejci, vejcorodost

oviviparie - viviparie některých živočichů, u nichž dochází k vývoji vejce v těle matky, vejcoživorodost

paludárium - druh akvaterária, v němž na souš připadá alespoň 2/3 plochy dna

parenterální - podávaný mimo trávicí systém, tj. pod kůži. nitrosvalově a nitrožilně

partenogeneze - způsob pohlavního rozmnožování, při němž se nový organismus vyvíjí z neoplozeného vajíčka, samobřeznost

poddruh - systematická jednotka nižší než druh, zahrnující jedince s některými znaky lišícími se od jiných populací téhož druhu

polypaternita - mnohootcovství, oplodnění zásohy vajíček v těle samice spermiemi více než jednoho samce

populace - souhrn organismů (jednoho druhu, poddruhu apod.) na vymezeném území

potravní spektrum - druhové rozložení potravy

predátor - živočich živící se dravým způsobem, dravec

proteroglyphní (chrup) - s jedovými zuby pevně usazenými vpředu v horní čelisti

radiace (druhová) - vznik řady druhů ze stejného vývojového předka

RDB - Red Data Book neboli Červená kniha ohrožených druhů

recent - z geologického hlediska současnost

regenerace - obnova, obnovení původního stavu, opětně vytvoření poraněné tkáně novou tkání téhož druhu a týchž vlastností

reprodukce - rozmnožování;

ripárium - druh akvaterária napodobující břeh řeky nebo jiného vodního toku

rostrum - prodloužená přední část hlavy některých nižších živočichů

rudiment - zakrnělý zbytek po nefunkčním ústrojí

saprofágní - živící se výkaly

semiarborikolní - žijící částečně na stromech a částečně v jiném prostředí

semiakvatický - žijící částečně ve vodě a částečně v jiném prostředí

sezónní - vyskytující se (jen) v určitém období

solenoglyphní (chrup) - s dutými sklopnými jedovými zuby

stimulace - povzbuzování, podněcování

subterestrický - žijící pod zemí, hrabavým způsobem života

terestrický - suchozemský, pozemní, žijící na zemi

teritorium - území, oblast

teritoriální chování - chování živočichů související s označováním a obhajováním vlastního teritoria

termoreceptory - tepločivé jamky, např. u hroznýšů

vaječný zub - ostrý výčnělek na čenichu, kterým mládě při líhnutí prořeže vaječnou blánu a posléze odpadne

variabilní – proměnlivý

ventralia - břišní štítky

ventrální - břišní, vztahující se k břichu

vertebrální - vztahující se k obratlům nebo páteři. V souvislosti vertebrální pruh = pruh táhnoucí se podél páteře

LATINSKÉ A ČESKÉ NÁZVY HLAVOVÝCH ŠTÍTKŮ HADŮ

- 1 – rostrale (štítek čenichový)
- 2 – frontale (štítek mezinosní)
- 3 – praefrontale (štítek předčelní)
- 4 – etale (štítek temenní)
- 5 – perietale (štítek týlní)
- 6 – supraoculare (štítek nadoční)
- 7 – nasale (štítek nosový)
- 8 – supralabiale (štítek retní horní)
- 9 – paetemporale (štítek skráňový)
- 10 – postoculare (štítek záoční)
- 11 – loreale (štítek uzdičkový)
- 12 – praeoculare (štítek předoční)
- 13 – sublabiale (štítek retní dolní)

